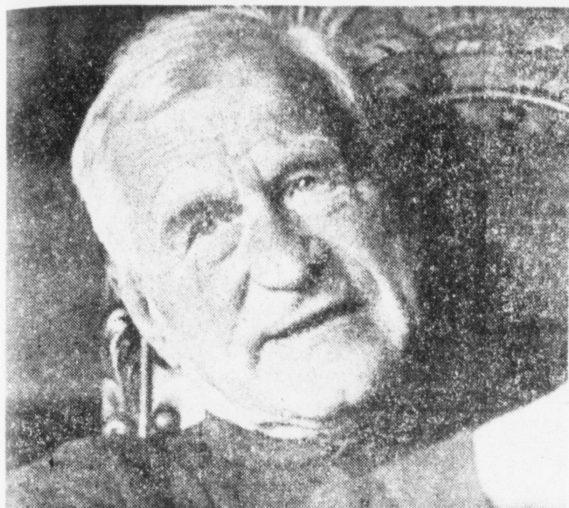

(Framhald frá 1. síðu)

Lange — »Noregs Glistrup« — flokkur hansara fekk 4 mans í stórtíngið, men öngin av hinum flokkunum vil hava nakað við flokk hansara at gera.

FINN GUSTAVSEN

leiðarinn fyrj sosialistisku valsamgotguni, ið gjordist størsti vinnarin á valinum mánadagin.

Lars Korvald — dagar hansara sum forstisráðharri eru vandi talir. Hann er formaður i Kristliga fólkaflokkinum, ið vann 6 mans.

Slovenerne får børnebidrag. I syden er der knapt nok mødrehjælp og børneforsorg

Vældige forskelle i Titos forbundsstat: Fra almindelig europæisk standard til Ulands-niveau - men decentraliseringen fremmer ikke ligheden

■ Jugoslavien adskiller sig på alle punkter fra de andre »socialistiske« lande.

Landets nutidshistorie er tæt knyttet til den gamle partisanføder Tito og hans idéer om den decentraliserede socialisme.

Allerede i 1937 gjorde Tito første gang oprør mod Stalin og Komintern, da han uden Stalins tilladelse rejste tilbage til Jugoslavien for at lede det daværende lille kommunistparti.

Efter Stalins mening skulle alle kommunistpartier styres fra Moskva og Komintern. Tito hævdede allerede dengang det nationale partis selvstændighed.

Stalin synes at være blevet meget oprørt over Titos ulydighed og betragtede hans hjemrejse som »et knivhug i ryggen på Komintern«.

Stadig sammenhold

Titos og hans partis store fremgang kom under den bitre og hårde partisankrig mod fascisterne.

Partiet fik en fænomenal støtte hos befolkningen, og sammenholdet under krigen er stadig stærkt. »Alle« har en

bror, en far eller en søster, som var med partisanerne.

Krigen blev efterhånden vundet, og Jugoslavien blev frit, også fra feudalismen.

Der fandtes ingen erfaringer om demokrati. Landet var blevet ødelagt af krigen. Man havde flere millioner analfabeter.

I perioden 1945-50 lærte to en halv million mennesker at læse og skrive. I dag er analfabetismen næsten en saga blot. Bare nogle få ældre mennesker kan stadig ikke læse.

Her er de ikke

Loyaliteten mod samfundssystemet er meget stor. Vi mødte faktisk ingen, som satte spørgsmålstegn ved socialismen. Her i Skandinavien har vi det indtryk, at stærke modsætninger præger jugoslaverne indbyrdes forhold.

Ustasjas fremfærd med ambassader-mord og flykapringer giver indtryk af en voldsom kamp mellem kroater/fascister og resten af det jugoslaviske folk. Efter vor mening er den unge mand i en hotelreception i Kroatien nok lige så repræsentativ som Ustasja.

På vort spørgsmål om, hvorfor han, som talte aldeles udmærket tysk og engelsk, ikke rejste til vesten for at tjene penge — svarede han:

— De ved det måske ikke — men jeg er kroat, og i vesten findes visse organisationer, som skulle presse mig, hvis jeg rejser — og jeg vil ikke have noget med dem at gøre. Her findes de ikke.

Sverige bedst

Eventyret om modstanden mod socialismen i Jugoslavien modbevistes reelt af den kendsgerning, at landets grænser er totalt frie, og af at flertallet af alle udlandsarbejdere vender tilbage til hjemlandet.

Det normale er, at familien arbejder hårdt i Sverige eller Vesttyskland i nogle år, lever spartansk og flytter tilbage. Der er ingen, der »flygter« fra Jugoslavien.

Det jugoslaviske LO - Sindikat — arbejder energisk på det internationale plan for at skabe forsvarlige forhold for udlandsarbejderne.

Sverige får prisen for at være det bedste land — det eneste land, hvor jugoslaverne be-

handles på nøjagtig samme måde som landets egen befolkning.

Hellere ud

Når landet er så frit, hvorfor udvandrere da så mange jugoslaver?

Svaret er enkelt og hedder arbejdsløshed.

Trods en meget stærk økonomisk udvikling og en vækst i antallet af arbejdspladser i industrien fra 800.000 i 1945 til over fire millioner i dag, er arbejdsløsheden forfærdende i visse delstater. Den jugoslaviske stat opmuntrer faktisk menneskene til hellere at søge udenlands hellere end halvsulte hjemme.

Man må huske, at 70 pct. af befolkningen arbejdede i landbruget, da krigen sluttede. I dag arbejder kun 38 pct. i landbruget.

Jugoslavien er ikke en nationalstat af den type, vi er vant til. Det er et forbund af seks delstater, som indbyrdes er vældigt forskellige. Der er delvis forskellige sprog og kultur, forskellige religioner — katolikker, protestanter og muhammedanere. Graden af industrialisering og udvikling er enorm.

(Framhald á 10. síðu)

Mikil sorgarleikur í Chile

I fyrradagin gjordu hógrásinn- aðir saman v.ð herinum upp- reistur í Chile.

Eftir øllum at døma er úr- slitið, at herurin hevur tikið valdið í landinum.

Fyrstu tíðndini søgdu, at Salvador Allende, forseti, hev- di tikið livið av sær, men seinni vildu onnur tíðndi vera við, at hann var myrður.

Tíðndini frá yvirgangslonn- unum siga, at alt er friðarligt í Chile, og at herurin hevur tam arhald á viðurskiptunum. Onn- ur tíðindi siga, at bardagar eru nógvastaðni í landinum millum viðhaldsmenn Salvadors All- endes og uppreisnarmenn.

Vegna plástrót í blaðnum i dag fáa vit ikki viðgjørt henda mikla sorgarlek og bakgrund- ina fyrj hesum leiki nærri, men verða vit at venda afur til hann seinni.

Salvador Allende

En socialisme der er anderledes?

Frihed i Jugo- slavien er de stærkes frihed